

# Súčasný stav a budúcnosť demencie a Alzheimerovej choroby v ČR



Kornélia Svačinová (Cséfalvaiová)

[kornelia.csefalvaiova@vse.cz](mailto:kornelia.csefalvaiova@vse.cz)

Katedra demografie

Vysoká škola ekonomická v Praze

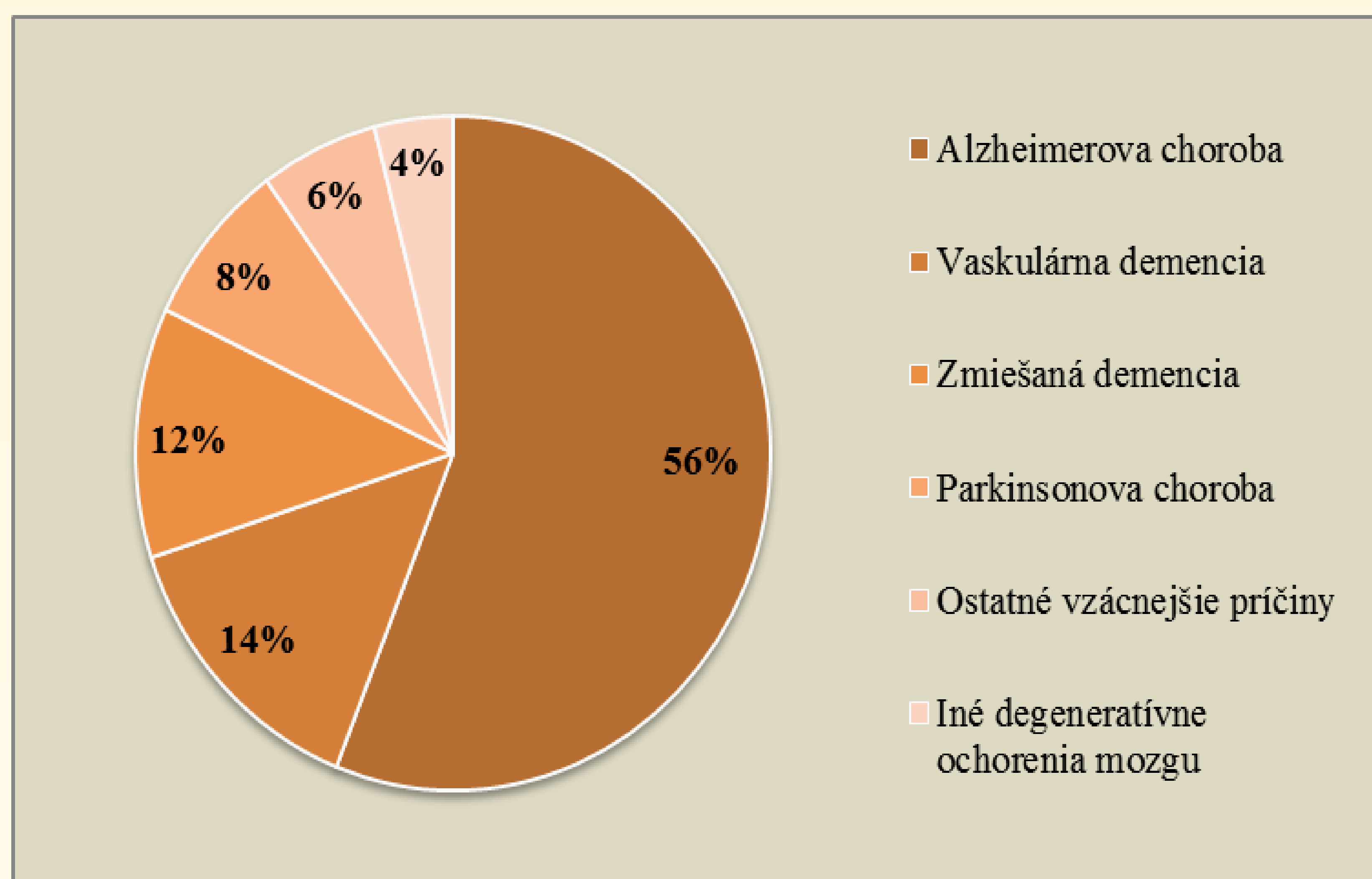
## Úvod

Predlžovanie ľudského života a dlhovekosť sú nepochybne považované za úspech ľudstva a pokrok v oblasti medicíny. Na druhú stranu sa na tomto mieste objavuje otázka kvality pridanych rokov života, či sú pridane roky prežité v zdraví alebo so zdravotným obmedzením. Populačné starnutie a predlžovanie dĺžky života zvyšujú riziko prítomnosti mentálnych chorôb, predovšetkým vo vysokom veku výskyt demencie. Medzi najčastejšie formy demencie patrí Alzheimerova choroba, Parkinsonova choroba a vaskulárnej demencie. Alzheimerova choroba je v súčasnosti jednou z hlavných chorôb, ktorá ohrozuje zdravotný stav svetovej populácie. V súvislosti s Alzheimerovou chorobou sa medzi kľúčové oblasti radí dôležitosť včasnej diagnózy a následná možnosť liečby. V súčasnosti neexistuje žiadna priama a osvedčená forma liečby Alzheimerovej choroby, a práve z tohto dôvodu narastá význam včasnej a presnej diagnózy. Včasná diagnostika napomôže k hlbšiemu pochopeniu choroby a následnej príprave rodinných príslušníkov, čo sa týka starostlivosti o osoby postihnuté mentálnymi chorobami. Ďalej, čo najpresnejšie kvantifikácie prevalencia demencie alebo Alzheimerovej choroby prispievajú k stanoveniu odhadov finančnej záťaže spojennej s liečbou choroby. Predložený príspevok skúma dôležitosť včasnej diagnózy Alzheimerovej choroby a demencie v Českej republike, súčasný stav tohto ochorenia a jeho možný budúci vývoj.

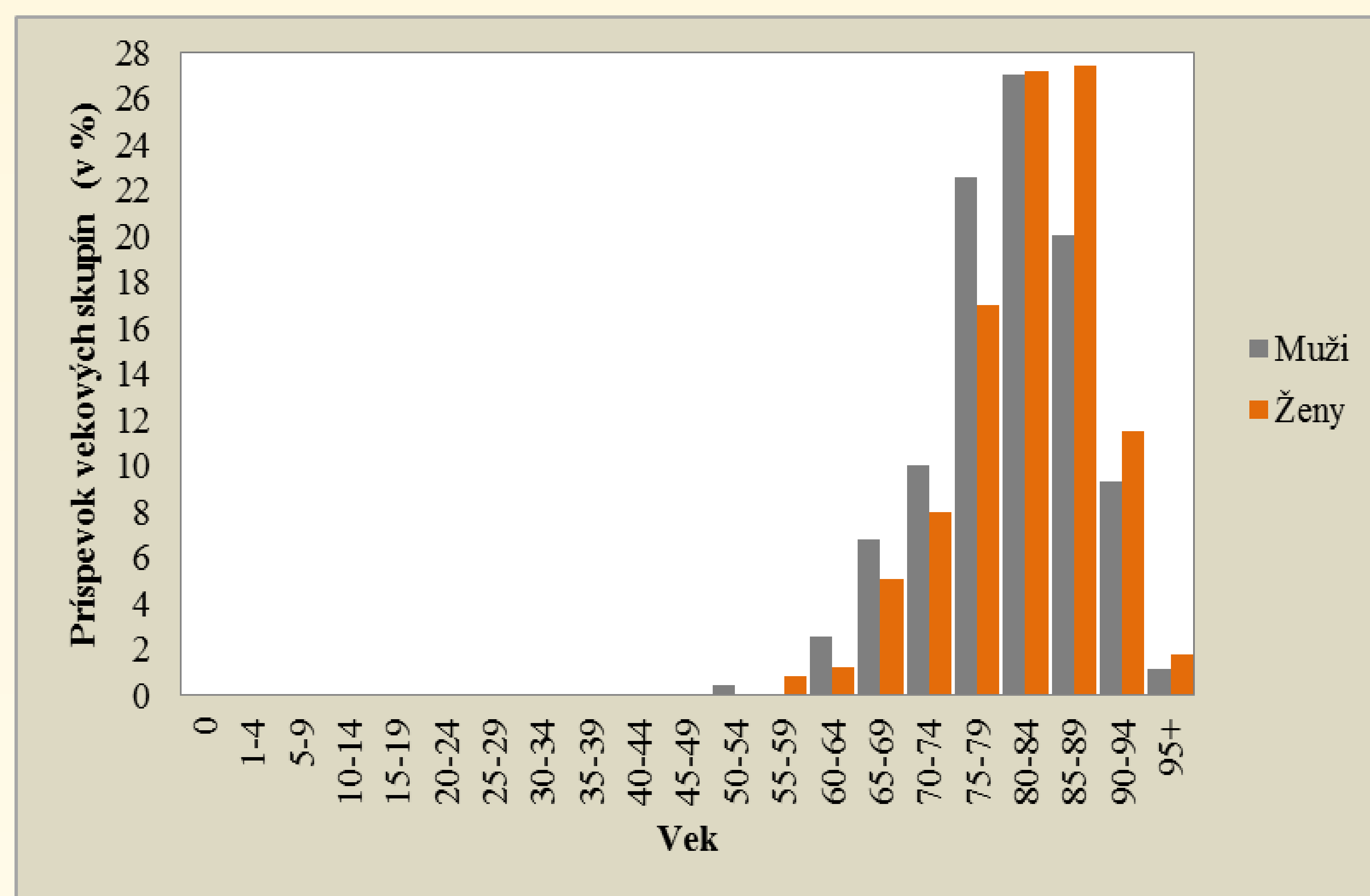
## Typy demencie

Myslivoček (2009) v monografii Základy neurovied uvádza, že demencia je najvážnejšou formou organického psychického postihnutia, prejavuje sa znížením intelektu o viac ako 20 %, poruchou pamäte, myslenia, osobnosti a ďalších psychických funkcií. Demencia sa delí na demenciu atroficko-degeneratívnu (sem patrí Alzheimerova choroba), demenciu vaskulárneho typu a demenciu symptomatickú (sekundárnu). Demencia sa vyskytuje prevažne vo vyššom veku, ale k jeho vzniku môže dôjsť i počas detstva. Existuje mnoho typov demencie, avšak Alzheimerova choroba prispieva najvýznamnejšie k rozvoji syndrómu demencie (50–60 %). Alzheimerova choroba je najčastejšou podobou demencie v strednom a vyššom veku a prejavuje sa poruchou pamäte (Nikolai a kol., 2013). Podľa MKN patrí medzi najčastejšie príčiny úmrtia. Druhou najrozšírenejšou podobou demencie je vaskulárna demencia, ktorá vzniká ako následok mozgových infarktov spôsobených cievnyimi chorobami. Pravdepodobné rozdelenie demencie v strednej Európe podľa Mátla, Holmerovej a kol. (2014) zobrazuje obrázok 1. ADI v roku 2014 v štúdií World Alzheimer Report 2014 publikovala zastúpenie Alzheimerovej choroby 50–75 %, vaskulárnej demencie 20–30 a demencie s Lewyho teleskami < 5 % všetkých prípadov (ADI, 2014).

Obrázok 1: Zastúpenie demencie v populácii



Obrázok 2: Príspevok vekových skupín k počtu úmrtí na Alzheimerovu chorobu v ČR, 2013



## Záver

Česká populácia ako vyspelá populácia západoeurópskeho typu musí byť nielen pripravená na demografické starnutie, ale i na populačné a civilizačné choroby, pričom vyspelosť krajiny je daná i faktorom, ktorým sa o týchto pacientov miestny systém dokáže postarať.

## Použité zdroje

1. MYSLIVEČEK, J. (2009). Základy neurovied. Praha: Triton 2009, 390 s. ISBN:978-80-7387-088-1.2.
2. NIKOLAI, T., VYHNÁLEK, M., ŠTĚPÁNKOVÁ, H., HORÁKOVÁ, K. (2013). Neuropsychologická diagnostika kognitívneho deficitu u Alzheimerovy choroby. Praha: Psychiatrické centrum Praha 2013, 64 s. ISBN: 978-80-87142-25-7.
3. ADI (2014). World Alzheimer Report 2014. Dementia and Risk Reduction. An Analysis of Protective and Modifiable Factors. London: Alzheimer's Disease International 2014.